

Materiał ćwiczeniowy dla nauczycieli języka polskiego. Argumentacja w wypracowaniu maturalnym

Wypracowanie zamieszczone w materiale zostało napisane przez ucznia na temat egzaminacyjny opublikowany w [Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego jako przedmiotu obowiązkowego \(część ustna oraz część pisemna na poziomie podstawowym\) od roku szkolnego 2022/2023](#).

Dokonaj oceny wypracowania zgodnie z **zasadami oceniania** podanymi na str. 30–43 tego *Informatora*.

1. Przyznaj punkty w poszczególnych kryteriach i sformułuj uzasadnienie oceny.
2. Oznacz błędy w pracy zgodnie z poniższą instrukcją.

Instrukcja oznaczania błędów w wypracowaniu

Na lewym marginesie oznacz błędy:

- rzeczowe – podkreśl czerwoną linią fragmenty zawierające błąd (albo zaznacz te fragmenty pionową linią), a na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **rzecz**.
- w spójności – w tekście wypracowania zaznacz symbolem \sim zaburzenia w spójności między zdaniem, a symbolem [zaburzenia w spójności między akapitami; na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **sp**.
- usterki w podziale tekstu w zakresie struktury akapitów – zaznacz w tekście wypracowania symbolem], a na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **str**.

Na prawym marginesie oznacz błędy:

- językowe – podkreśl czerwoną linią błędnie użyty wyraz lub sformułowanie, a na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **jęz**.
- ortograficzne – podkreśl czerwoną linią wyraz z błędem, a na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **ort**.
- interpunkcyjne – brakujący znak interpunkcyjny zaznacz w tekście wypracowania symbolem \surd , a zbędny – symbolem x; na marginesie zapisz skrót błędu, tj. **int**.

Uwaga. Powtórzony dokładnie ten sam błąd ortograficzny lub językowy liczy się jako jeden błąd, w wypracowaniu podkreśla się błędnie zapisany wyraz, a na marginesie zapisuje skrót błędu, tj. **ort** lub **jęz**, otoczony kółkiem, np.

3. Omów swoją ocenę z innym nauczycielem.
4. Porównaj swoją ocenę i uzasadnienie z oceną wzorcową i komentarzem, opracowanymi przez ekspertów CKE i OKE. Ocena ekspertów zostanie zamieszczona na stronie internetowej CKE **23 marca 2022 r.**

Temat

Jaki wpływ na sposób widzenia świata przez człowieka mają czasy, w których on żyje?

W pracy odwołaj się do:

- wybranej lektury obowiązkowej
- innego utworu literackiego
- wybranych kontekstów.

34	dowodzącym słuszności tej tezy są dzieje życia Stanisława	
35	Wokulskiego z „Lalki” Bolesława Prusa. Był „człowiekiem swoich	
36	czasów”, bo udało mu się osiągnąć sukces materialny dzięki	
37	wykorzystaniu możliwości, które pojawiły się w II poł. XIX wieku.	
38	Pochodził z biedniejszej szlachty, musiał ciężko pracować, by	
39	zapewnić sobie byt i móc się kształcić. Chociaż udział	
40	w powstaniu i pobyt na Syberii przekreśliły jego szanse na	
41	edukację i karierę naukową, Stach próbował swoich sił jako	
42	kapitalista. Wykorzystywał nadarzające się okazje na zrobienie	
43	interesów, był gotowy do podejmowania ryzyka. To był	
44	nowoczesny sposób prowadzenia interesów. Otoczenie	
45	Wokulskiego widziało w nim prekursora nowoczesności. Swoimi	
46	działaniami pokazał on także, że chciał przekraczać istniejące	
47	bariery społeczne – nie odnajdował się ani wśród mieszczan, ani	
48	wśród arystokracji. Był także pozytywistą, wierzył w to, że można	
49	zmienić społeczeństwo i doprowadzić je do rozwoju. „Lalka”	
50	pokazuje jednak, że nie zawsze takie działania oznaczają	
51	sukces, a ci, którzy próbują dokonać zmian, mogą także ponieść	
52	klęskę.	
53	Czasem także historia wymusza na ludziach działania,	
54	których by się nie podjęli, gdyby nie różne okoliczności.	
55	Przykładem mogą być losy Cezarego Baryki, bohatera	
56	„Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego. Spokojne życie chłopaka	
57	zostało przerwane przez rewolucję. W Baku żył on dostatnio,	
58	otoczony miłością i wsparciem rodziców. Kiedy przyszła wojna,	
59	musiał pożegnać ojca i został sam z matką. Był rozpieszczony	
60	i z początku nie potrafił i nie chciał jej pomagać. Dał się uwieść	
61	ideom rewolucji. Dopiero kiedy sytuacja stała się bardzo zła	
62	(cierpiał głód i nieszczęście), zmienił się i dojrzał. Zrozumiał	
63	swoje błędy, chociaż było już za późno – jego matka zmarła,	
64	a sam Cezary stał się doroślejszy. To dojrzewanie zostało na nim	
65	wymuszone przez okoliczności historyczne. Nie wiadomo, jakim	
66	by stał się człowiekiem, gdyby nie te trudne doświadczenia.	
67	Literatura pokazuje wyraźnie, że nie można żyć w oderwaniu	
68	od swojej epoki. Czasy, w których żyjemy, wpływają na nas –	
69	przez konkretne wydarzenia historyczne, przemiany społeczne	

_____	70	czy polityczne, a także przez filozofię. Nie wiadomo jeszcze, jak przez przyszłe pokolenia zostaną ocenione nasze czasy, na pewno jednak będą one miały znaczący wpływ na kulturę.	_____
_____	71		_____
_____	72		_____

[600 wyrazów]

1.	Spełnienie formalnych warunków polecenia	1	0
----	--	---	---

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

2.	Kompetencje literackie i kulturowe	0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16	liczba błędów rzeczowych	Ogółem KLiK
				15

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

3. Kompozycja wypowiedzi

3a	Struktura wypowiedzi	3	2	1	0	
		A	B	D	C	E

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

3b	Spójność wypowiedzi	3	2	1	0
----	---------------------	---	---	---	---

liczba bł. w spójności

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

3c	Styl wypowiedzi	1	0
----	-----------------	---	---

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

4. Język wypowiedzi

4a	Zakres i poprawność środków językowych	7			6			5			4			3			2			1			0			liczba błędów językowych
		1 A	1 B	2 A	1 C	2 B	3 A	1 D	2 C	3 B	1 E	2 D	3 C	1 F	2 E	3 D	1 G	2 F	3 E	1 H	2 G	2 H	3 F	3 G	3 H	

Uzasadnienie oceny:

.....

.....

.....

4b	Poprawność ortograficzna	2	1	0
----	--------------------------	---	---	---

liczba bł. ort.

4c	Poprawność interpunkcyjna	2	1	0
----	---------------------------	---	---	---

liczba bł. int.

Łączna liczba punktów: